

Kniha Daniel — stoštyridsaťosem

Odhalenie prorockých tabúl: Habakukovo videnie a Millerov sen

Jeff Pippenger

2024-03-20

Nárust poznania, ktorý je znázornený videním o rieke Ulai, je tým, čo napokon bolo napísané na dve Habakukove dosky.

„S proroctvami, ktoré pokladali za vzťahujúce sa na čas druhého adventu, bolo prepletené poučenie osobitne prispôbené ich stavu neistoty a napätého očakávania a povzbudzujúce ich, aby trpezlivo čakali vo viere, že to, čo je teraz ich porozumeniu temné, bude vo svojom čase objasnené.

„Medzi týmito proroctvami bolo aj proroctvo z Habakuka 2,1–4: ‚Postavím sa na svoje strážne miesto a postavím sa na vežu a budem bdieť, aby som videl, čo mi povie a čo odpoviem, keď budem karhaný. A Hospodin mi odpovedal a riekol: Zapiš videnie a zreteľne ho vyznač na tabule, aby ten, kto ho číta, mohol bežať. Lebo videnie je ešte na určený čas, ale na konci prehovorí a nesklame; ak by sa aj omeškávalo, očakávaj ho, lebo istotne príde, neomešká sa. Hľa, jeho duša, ktorá sa povyšuje, nie je v ňom priama; ale spravodlivý bude žiť zo svojej viery.‘“

„Už v roku 1842 podnet, daný v tomto proroctve, aby sa ‚zapísalo videnie a zreteľne sa načrtlo na tabuľe, aby bežal ten, kto ho číta,‘ vnukol Charlesovi Fitchovi vyhotovenie prorockej tabuľky na znázornenie videní Daniela a Zjavenia. Vydanie tejto tabuľky sa pokladalo za naplnenie príkazu daného Habakukovi. Nikto si však vtedy nevšimol, že v tom istom proroctve sa hovorí aj o zdanlivom omeškaní pri splnení videnia — o čase meškania. Po sklamaní sa tento text Písma zdal veľmi významný: ‚Lebo videnie je ešte na určený čas, ale na konci prehovorí a nesklame; ak aj mešká, čakaj naň, lebo iste príde, neomešká sa... Spravodlivý bude žiť zo svojej viery.‘ The Great Controversy, 391, 392.

Dve tabule Habakuka sú prorocky dvaja svedkovia. Podľa Písma majú byť dvaja svedkovia privedení spolu, aby bola potvrdená pravda.

Ale ak ťa neuposlúchne, priber si ešte jedného alebo dvoch, aby každé slovo bolo potvrdené výpoveďou dvoch alebo troch svedkov. Matúš 8:16.

Keď sa na seba prekryjú dve Habakukove tabule (priekopnícke mapy z rokov 1843 a 1850), potvrdzujú pravdy, ktoré boli „klenotmi“ Millerovho sna. Omyl roku 1843, znázornený na prvej tabuli, po prekrytí s druhou tabuľou ustanovuje „čas meškania“ videnia. Miller (symbolický strážca tejto dejinnej skúsenosti) sa pýtal, čo má hovoriť počas sporu svojich dejín.

Postavím sa na svoju stráž a postavím sa na vežu a budem vyzerat', aby som videl, čo mi povie a čo odpoviem, keď budem karhaný. Habakuk 2,1.

Pán prikázal Millerovi, aby zapísal videnie, a vo svojom sne položil schránku, ktorá obsahovala toto videnie, na stôl uprostred svojej izby.

A Hospodin mi odpovedal a riekol: Napíš videnie a zreteľne ho zaznač na tabule, aby ten, kto ho číta, mohol bežať. Habakuk 2,2.

Tabuľky potom označujú čas meškania a prvé sklamanie.

Lebo videnie je určené ešte na ustanovený čas; no na konci prehovorí a nebude klamať. Ak sa oddiali, očakávaj ho, lebo istotne príde, nebude meškať. Habakuk 2:3.

Potom sú zobrazené dve skupiny, ktoré sa prejavujú na základe vzrastu poznania.

Hľa, duša toho, kto sa povyšuje, nie je v ňom priama; ale spravodlivý bude žiť zo svojej viery. Habakuk 2,4.

Obe triedy ctiteľov sa mali prejať prostredníctvom skúšobného procesu z dvanástej kapitoly Daniela.

A povedal: Choď svojou cestou, Daniel, lebo tieto slová sú uzavreté a zapečatené až do času konca. Mnohí budú očistení, vybielení a preskúšaní; bezbožní však budú páchať bezbožnosť; a nikto z bezbožných neporozumie; múdri však porozumejú. Daniel 12:9, 10.

„Múdri“ z Daniela sú múdre panny z dvadsiatej piatej kapitoly Matúša, ktoré boli ospravedlnené vierou, a bezbožní boli bláznivé panny, ktoré sa povýšili v pýche. Na konci Millerovho sna klenoty predstavujú olej v podobenstve o desiatich pannách, ktorým bolo posolstvo.

„Boh je zneuctený, keď neprijímame posolstvá, ktoré nám posiela. Tým odmietame zlatý olej, ktorý by vylial do našich duší, aby bol odovzdávaný tým, čo sú v temnote. Keď zaznie výzva: ‚Hľa, ženích prichádza; vyjdite mu v ústrety,‘ tí, ktorí neprijali svätý olej, ktorí vo svojich srdciach nepestovali Kristovu milosť, zistia podobne ako bláznivé panny, že nie sú pripravení stretnúť svojho Pána. Nemajú sami v sebe moc zadovážiť si olej a ich životy stroskotávajú.“
Review and Herald, 20. júla 1897.

Millerove klenoty v posledných dňoch budú žiarit’ desaťkrát jasnejšie, pričom číslo desať je symbolom skúšky, tak ako aj svetlo. V posledných dňoch, znázornených záverom Millerovho sna, svetlo pravdy, predstavené na Habakukových tabuliach, vytvára skúšobné posolstvo, ktoré je v podobenstve o desiatich pannách skúšobným posolstvom Polnočného volania. Tento proces skúšky je opakovaním procesu skúšky z dejín milleritského hnutia, lebo podobenstvo o desiatich pannách sa v posledných dňoch opakuje do poslednej bodky.

„Často sa odvolávam na podobenstvo o desiatich pannách, z ktorých päť bolo múdrych a päť bláznivých. Toto podobenstvo sa splnilo a splní do najmenšieho písmena, lebo má osobitné uplatnenie pre tento čas a podobne ako posolstvo tretieho anjela sa splnilo a bude aj naďalej prítomnou pravdou až do skonania času.“ Review and Herald, 19. august 1890.

Skúsenosť času meškania sa mala do najmenšieho detailu zopakovať na konci Millerovho sna a jeho klenoty by potom žiarili desaťkrát jasnejšie než slnko, čím sa potvrdzuje, že klenoty

predstavujú záverečnú skúšku v podobenstve o desiatich pannách. Desat' je symbolom skúšky a na konci desiatich dní boli Daniel a traja jeho druhovia na pohľad krajší a zavalitejší než tí, čo sa stravovali babylonskou stravou. Pýchou naplnení ľudia v Habakukovi, ktorí žili domýšľavosťou, a nie vierou, si vypestovali charakter Babylonu. V dejinách milleritského hnutia sa stali dcérami Babylonu a v Habakukovi sa pápežstvo používa na označenie ich charakteru.

Hľa, jeho duša, ktorá sa povyšuje, nie je v ňom priama; ale spravodlivý bude žiť zo svojej viery. Áno, aj preto, že priestupuje vínom, je pyšným mužom a nezostáva doma; rozširuje svoju žiadostivosť ako peklo, je ako smrť a nemôže sa nasýtiť, ale zhromažďuje k sebe všetky národy a hromadí k sebe všetky kmene. Či títo všetci nepozdvihnú proti nemu podobenstvo a posmešné príslovie a nepovedia: Beda tomu, kto rozmnožuje, čo nie je jeho! Dokedy? A tomu, kto sa obkladá hustým blatom! Či nepovstanú náhle tí, ktorí ťa budú hrýzť, a neprebudia sa tí, ktorí ťa budú trápiť, a staneš sa im korisťou? Pretože si olúpil mnohé národy, všetok zvyšok ľudí olúpi teba; pre krv ľudí a pre násilie páchané na krajine, na meste a na všetkých, ktorí v ňom bývajú. Habakuk 2:4–8.

Proces skúšky, ktorý dolieha na panny z Matúša dvadsaťpäť, vytvára triedu uctievačov, ktorí si vypestovali charakter severného kráľa (pápežstva), ktorý je zároveň mocnosťou, čo „plienila mnohé národy“.

Takto hovorí Hospodin: Hľa, prichádza ľud zo severnej krajiny a veľký národ povstane od končín zeme. Chopia sa luku a kopije; sú ukrutní a nemajú zľutovania; ich hlas hučí ako more a jazdia na koňoch, zoradení ako mužovia do boja proti tebe, dcéra Siona. Počuli sme zvesť o ňom: naše ruky ochabli; zmocnila sa nás úzkosť a bolesť ako rodičky. Nevychádzajte na pole ani nechodte po ceste, lebo meč nepriateľa a strach sú naokolo. Dcéra môjho ľudu, opáš sa vrecovinou a váľaj sa v popole; vykonaj smútenie ako za jediným synom, najtrpkéjšie nariekanie, lebo zhubca náhle príde na nás. Jeremiáš 6:22–26.

Habakukove dve triedy sú tí, ktorí sú ospravedlnení vierou, a tí, ktorí jedli a pili učenia Babylonu. Tí, ktorí sú v posledných dňoch Millerovho sna predstavení ako panny, buď rozvíjajú Kristov charakter, a tak prijímajú Božiu pečať, alebo rozvíjajú charakter pápežstva a prijímajú znak šelmy.

„Nadišiel čas, aby pravé svetlo zažiarilo uprostred mravnej temnoty. Posolstvo tretieho anjela bolo vyslané do sveta, aby varovalo ľudí pred prijatím znamenia šelmy alebo jej obrazu na ich čelách alebo na ich rukách. Prijat' toto znamenie znamená dospieť k tomu istému rozhodnutiu, aké učinila šelma, a zastávať tie isté myšlienky v priamom rozpore so slovom Božím. O všetkých, ktorí prijímú toto znamenie, Boh hovorí: „Ten istý bude piť z vína hnevu Božieho, ktoré je naliate bez primiešania do kalicha jeho rozhorčenia; a bude mučený ohňom a sírou v prítomnosti svätých anjelov a v prítomnosti Baránka.““ Review and Herald, 13. júla 1897.

Panny, ktoré pijú víno Babylona, budú napokon piť víno Božieho hnevu. U Izaiáša opilci Efraima prejavujú svoju slepú opitnosť tým, že obracajú veci naruby, a takýto čin má byť pokladaný za „hrnčiarsku hlinu“.

Stotožnenie „ustavičnej“ ako symbolu Krista obracia pravdu o „ustavičnej“ naruby, lebo „ustavičná“ je satanským symbolom. Millerovo stotožnenie „ustavičnej“ s pohanstvom je priamo

znázornené na Habakukových tabuľkách. Millerovo objavenie pasáže v Liste Tesaloničanom, ktoré mu umožnilo pochopiť, že to bolo pohanstvo, čo bolo „odňaté“, aby sa mohol zjaviť „človek hriechu“, ktorý sedí v chráme Božom, je základnou pravdou nachádzajúcou sa v 2. liste Tesaloničanom, druhej kapitole.

„Čítal som ďalej a nemohol som nájsť nijaký iný prípad, v ktorom by sa to [každodenná] vyskytovalo, iba u Daniela. Potom som [s pomocou konkordancie] vzal tie slová, ktoré s tým stáli v spojení: ‚odňať‘; ‚odníme každodennú; ‚od času, keď bude každodenná odňatá,‘ atď. Čítal som ďalej a myslel som si, že v texte nenájdem nijaké svetlo; napokon som prišiel k 2. Tesaloničanom 2,7. 8. ‚Lebo tajomstvo neprávosti už pôsobí; len čo ten, ktorý teraz zdržuje, bude odstránený z cesty, vtedy sa zjaví ten bezbožník,‘ atď. A keď som prišiel k tomu textu, ó, aká jasná a slávna sa zjavila pravda! Tu to je! To je každodenná! Nuž teda, čo má Pavol na mysli slovami ‚ten, ktorý teraz zdržuje‘ alebo prekáža? Pod ‚človekom hriechu‘ a ‚bezbožníkom‘ sa myslí pápežstvo. Nuž, čo je to, čo bráni tomu, aby sa pápežstvo zjavilo? Nuž, je to pohanstvo; teda ‚každodenná‘ musí znamenať pohanstvo.‘ — William Miller, Second Advent Manual, strana 66.“ Advent Review and Sabbath Herald, 6. januára 1853.

Význam výrazu „každodenná obeť“ v Liste Solúnčanom, ktorý objavil Miller, je prvoradou pravdou tohto úseku. Keď Pavol označuje tých, ktorí nemilujú pravdu, a ktorí preto prijímú mocné poblúdenie, celkom iste tým označuje nenávisť voči pravde vo všeobecnom zmysle, avšak pravdou, na ktorú sa tento úsek priamo odvoláva, je pravda, že „každodenná obeť“ predstavuje pohanský Rím.

Svetlom tela je oko. Ak teda bude tvoje oko prosté, celé tvoje telo bude plné svetla. Ale ak bude tvoje oko zlé, celé tvoje telo bude plné tmy. Ak teda svetlo, ktoré je v tebe, je tmou, aká veľká je to tma! Nikto nemôže slúžiť dvom pánom; lebo buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo sa jedného pridržať a druhým pohrdáť. Nemôžete slúžiť Bohu aj mamone. Matúš 6:22–24.

Existuje iba láska k pravde alebo nenávisť k pravde. Neexistuje nijaká stredná pôda. Mocný blud, ktorý prichádza na nerozumné panny z Matúša dvadsaťpäť, je založený na ich odmietnutí svetla Millerových klenotov, ktoré predstavujú záverečnú skúšku. Záverečnou skúškou starovekého Izraela bola jeho desiata skúška a Millerove klenoty žiaria v posledných dňoch desaťkrát jasnejšie. Symbolom odmietnutia Millerových klenotov je „každodenná“, ktorú opilci Efraimovi obrátili naruby v tretej generácii adventizmu. „Každodenná“ je satanským symbolom pohanstva. Opilci zaviedli falšovaný klenot, ktorý priniesli z odpadlickeho protestantizmu a ktorý označuje „každodennú“ za symbol Krista.

Millerovo chápanie jeho klenotov bolo obmedzené dejinami, uprostred ktorých bol povolaný. Keďže bol presvedčený, že druhý príchod je nasledujúcou prorockou udalosťou, smrteľná rana pápežstva v roku 1798 mohla predstavovať iba štvrté a posledné pozemské kráľovstvo z druhej kapitoly Daniela. Miller bol vo svojom chápaní „ustavičnej obete“ takisto obmedzený, lebo jeho svedectvo hovorí, že zjavením bol vedený k určitej metóde štúdia, pri ktorej uviedol, že používal svoju Bibliu, Crudenovu konkordanciu a čítal niektoré noviny. Jeho rozhodnutie študovať týmto spôsobom mu jednoducho prišlo na myseľ.

„Počas dvanástich rokov, keď som bol deistom, som čítal všetky dejiny, ktoré som mohol nájsť; teraz som si však zamiloval Bibliu. Učila o Ježišovi! Ale predsa vo mne zostávala nemalá časť Biblie zahalená temnotou. V roku 1818 alebo 1819, keď som sa zhováral s jedným priateľom, ktorého som navštívil a ktorý ma poznal a [počul], ako som hovoril v časoch, keď som bol deistom, sa ma dosť významným spôsobom opýtal: ‚Čo si myslíš o tomto texte a o tomto?‘ — narážajúc na tie staré texty, proti ktorým som namietal, keď som bol deistom. Pochopil som, o čo mu ide, a odpovedal som: Ak mi dáš čas, poviem ti, čo znamenajú. ‚Koľko času potrebuješ?‘ Neviem, ale poviem ti to, odvetil som, lebo som nemohol veriť, že by Boh dal zjavenie, ktorému nemožno porozumieť. Vtedy som sa rozhodol skúmať svoju Bibliu v presvedčení, že môžem zistiť, čo mal na mysli Duch Svätý. No len čo som toto rozhodnutie urobil, prišla mi na myseľ myšlienka: ‚Predstav si, že nájdeš pasáž, ktorej nebudeš rozumieť — čo potom urobíš?‘ Nato mi prišiel na um tento spôsob skúmania Biblie: Vezmem slová z takýchto pasáží, budem ich sledovať naprieč Bibliou a takto zistím ich význam. Mal som Crudenovu konkordanciu, ktorá je podľa môjho názoru najlepšia na svete; vzal som si teda ju i svoju Bibliu, sadol som si za písací stôl a nečítal som nič iné, iba trochu noviny, lebo som bol odhodlaný poznať, čo moja Biblia znamená. Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65.“

Millerove klenoty neboli rozpoznané iba jeho metódou štúdia, ale aj priamym zjavením od Boha.

„Boh poslal svojho anjela, aby zapôsobil na srdce roľníka, ktorý neveril Biblii, a viedol ho k skúmaniu prorociev. Boží anjeli opakovane navštevovali tohto vyvoleného, aby usmerňovali jeho myseľ a otvárali jeho chápanie proroctvá, ktoré boli Božiemu ľudu vždy nejasné. Bol mu daný začiatok reťaze pravdy a bol vedený ďalej, aby hľadal článok za článkom, až sa s úžasom a obdivom zahľadel na Božie slovo. Videl v ňom dokonalú reťaz pravdy. To Slovo, ktoré pokladal za neinšpirované, sa teraz otvorilo pred jeho zrakom vo svojej kráse a sláve. Uvidel, že jedna časť Písma vysvetľuje druhú, a keď bola jedna pasáž uzavretá jeho porozumeniu, našiel v inej časti Slova to, čo ju vysvetľovalo. Na sväte Božie slovo hľadel s radosťou a s najhlbšou úctou a bážňou.“ Early Writings, 230.

Keď sestra Whiteová uvádza, že „Boh poslal svojho anjela“ k Millerovi, označuje tým, že anjelom poslaným k Millerovi bol Gabriel, lebo výraz „svoj anjel“ je označenie prisudzované Gabrielovi.

„Slová anjela: ‚Ja som Gabriel, ktorý stojí v prítomnosti Boha,‘ ukazujú, že zastáva postavenie vysokej pocty na nebeských dvoroch. Keď prišiel s posolstvom k Danielovi, povedal: ‚A niet nikoho, kto by sa so mnou držal v týchto veciach, okrem Michaela [Krista], vášho Kniežaťa.‘ Daniel 10:21. O Gabrielovi hovorí Spasiteľ v Zjavení, keď vraví, že ‚ho poslal a oznámil prostredníctvom svojho anjela svojmu služobníkovi Jánovi.‘ Zjavenie 1:1.“ Túžba vekov, 99.

Gabriel a ostatní anjeli usmerňovali Millerovu „myseľ a“ otvorili „jeho porozumeniu proroctvá, ktoré boli Božiemu ľudu vždy temné“. Jeho posolstvo nebolo vytvorené iba prostredníctvom jeho metódy štúdia, ale aj skrze Božské zjavenie. Samotná metóda, ktorú používal pri štúdiu Biblie, mu jednoducho prišla na myseľ. Keď Boh prinesie pravdu do našej mysle, je to Božské zjavenie, na rozdiel od dosiahnutia pravdy prostredníctvom procesu správneho rozdeľovania Biblie. Miller robil oboje, ale Božské zjavenie bolo súčasťou toho, ako Miller dospel k porozumeniu predmetu „každodennej“.

Miller by nebol rozpoznať rodové kolísanie v ôsmej kapitole Daniela, vo veršoch deväť až dvanásť, pretože mal k dispozícii iba Bibliu a konkordanciu, ktorá neobsahuje nijaké informácie týkajúce sa biblických jazykov. Nebol by postrehol rozdiel medzi „sur“ a „rum“, ktoré sú obe prekladané ako „odňať“. Nebol by postrehol ani rozdiel medzi „miqdash“ a „qodesh“, ktoré sú obe prekladané ako „svätyňa“.

Nebolo by uvidieť pravdu o slove „tamid“, ktoré sa v Biblii nachádza štyrikrát. Pravda, ktorú nemohol uvidieť (a ktorá je zároveň pravdou, ktorú predsa len uvidel), spočívala v tom, že zo štyroch výskytov hebrejského slova „tamid“ v Biblii je toto hebrejské slovo použité ako podstatné meno iba v knihe Daniel. „Tamid“ je hebrejské slovo, ktoré znamená „ustavičný“, a v knihe Daniel sa prekladá ako „každodenná“.

Iba v knihe Daniel je toto slovo použité ako podstatné meno, kým vo všetkých ostatných deväťdesiatich deviatich prípadoch je použité ako príslovka. Z tohto dôvodu, keď sa prekladatelia Biblie kráľ a Jakuba stretli s tým, že Daniel použil toto slovo päťkrát ako podstatné meno, zatiaľ čo všetci ostatní pisatelia Biblie ho deväťdesiatdeväťkrát použili ako príslovku, boli pod ťarchou dôkazov prinútení „opraviť“ Danielovo použitie tohto slova ako podstatného mena. Aby Daniela „opravili“, pridali k tomuto slovu slovo „obet“, a tak z podstatného mena urobili príslovku. A potom, aby boli opravení prekladatelia, Ellen Whiteová bola inšpirovaná zaznamenať, že „videla vo vzťahu k ‚Dennému‘, že slovo ‚obet‘ bolo doplnené ľudskou múdrosťou a do textu nepatrí; a že Pán dal správny pohľad naň tým, ktorí ohlasovali posolstvo o hodine súdu.“

Miller sa podľa svojho vlastného svedectva usiloval porozumieť „ustavičnej“, čo napokon učinil v 2. Tesaloničanom. No takisto podľa svojho vlastného svedectva, keď sa usiloval porozumieť nejakému slovu, zvažoval každé miesto, kde sa toto slovo použilo, a toto slovo je v Biblii použité ešte deväťdesiatdeväťkrát. Jeho svedectvo o „ustavičnej“ však znie, že ju nenašiel nikde inde než v knihe Daniel, keď povedal: „Čítal som ďalej a nemohol som nájsť nijaký iný prípad, v ktorom by sa to [ustavičná] nachádzalo, iba v Danielovi.“ Miller bol vedený k týmto klenotom nielen svojou metódou štúdia, ale aj Božím zjavením, ktoré mu bolo dané prostredníctvom služby anjelov.

Preto bolo jeho chápanie „ustavičnej služby“ správne, avšak obmedzené. Nedokázal rozpoznať, že z piatich prípadov, v ktorých sa v knihe Daniel spomína „ustavičná služba“, jeden z troch prípadov, v ktorých je „ustavičná služba“ „odňatá“, predstavoval iný význam než ostatné dva prípady. V jednom prípade je „ustavičná služba“ použitá s hebrejským slovom „rum“ a v ostatných dvoch prípadoch s hebrejským slovom „sur“. Obe slová sa prekladajú ako odňať, avšak „rum“ v Danielovi 8,11 znamená pozdvihnúť a vyvýšiť, a v Danielovi 11,31 a Danielovi 12,11 slovo „sur“ znamená odstrániť.

Teológovia, ktorí jedia a pijú babylonský pokrm, tvrdia, že či už nejakú vec odstránite, alebo ju pozdvihnete, oboje predstavuje určitý druh odňatia, takže obe slová treba chápať tak, že majú ten istý význam. Tvrdia, že vo všetkých troch prípadoch „každodenná obet“ je „odňatá“ vždy v zmysle odstránenia, a tým vyhlasujú, že Daniel bol pri voľbe svojich slov neobanlivý. Otvorene to nepovedia, ale nepriamo učia, že Daniel mal vo všetkých troch výskytoch použiť slovo „sur“, lebo podľa týchto teológov vraj mal zakaždým na mysli to isté, keď bola „každodenná obet“ „odňatá“.

To isté robia so slovami „miqdash“ a „qodesh“, ktoré sú obe v ôsmej kapitole, vo veršoch jedenásť až štrnásť, preložené ako „svätyňa“. Pri každom výskyte slova „svätyňa“ v týchto štyroch veršoch trvajú na tom, že všetky predstavujú Božiu svätyňu. Opäť z toho vyplýva, že Daniel mal jednoducho použiť „qodesh“ vo všetkých troch výskytoch a vo verši jedenásť nemal použiť „miqdash“. Miller by rozdiel medzi týmito slovami nebol rozpoznal, no moderní teológovia ho rozpoznávajú, a keď tak robia, trvajú na tom, že nijaký rozdiel by sa nemal uznať. Predsa však Miller, ktorý rozdiely medzi týmito slovami nerozpoznával, dospel k opačnému chápaniu než moderní teológovia.

Skutočnosťou je, že Daniel bol starostlivý pisateľ, ktorý ovládal hebrejský jazyk a bol posúdený ako desaťkrát múdrejší než všetci ostatní babylonskí mudrci. Ak niekto poznal správne používanie hebrejského jazyka a to, ako má byť v týchto konkrétnych dejinách správne vyjadrený, bol to Daniel. Ak Daniel použil odlišné slová, bolo to preto, že mali sprostredkovať odlišné významy, ktoré sa zámerne usiloval vyjadriť. Keď sa uzná Danielovo rozlišujúce používanie slov, ktoré sa prekladajú ako „svätyňa“ alebo ako „odňať“, potvrdzujú Millerovo chápanie „ustavičnej“, ktoré Miller rozpoznal práve v tom istom úseku, kde Pavol označuje, že tí, ktorí nenávidia pravdu, sú určení prijať mocný blud.

Tí, ktorí nenávidia pravdu a veria lži, ktorá spôsobuje mocné poblúdenie, sú tiež predstavení ako opilci Efraimovi, ktorí sú predstavení v dvoch skupinách. Jedna skupina je učené vedenie a druhá skupina sú neučení, ktorí budú počúvať iba to, čo ich učia učené. Sú to tí, ktorí sa ukrývajú pod lžami a ktorí uzatvárajú zmluvu so smrťou. Sú to bláznivé panny z Matúša dvadsaťpäť a tí, ktorých duša sa povyšuje v Habakukovi dva. Sú to tí, ktorí odmietajú základné pravdy Millerovho sna, ktoré na konci žiaria desaťnásobne jasnejšie (predstavujú desiatu a poslednú skúšku pre moderný Izrael), ako to predobrazuje desiata a posledná skúška pre staroveký Izrael.

V tomto skúmaní budeme pokračovať v nasledujúcom článku.

A Hospodin riekol Mojžišovi: Dokedy ma bude tento ľud popudzovať? A dokedy mi nebudú veriť pre všetky znamenia, ktoré som medzi nimi učinil? Udriem ich morom a zavrhnem ich dedičstvo, a z teba učiním národ väčší a mocnejší, než sú oni. Mojžiš však povedal Hospodinovi: Dupočujú sa toho Egyptania, lebo si vyviedol tento ľud svojou mocou spomedzi nich, a povedia to obyvateľom tejto krajiny; veď počuli, že ty, Hospodine, si uprostred tohto ľudu, že ty, Hospodine, sa dávaš vidieť tvárou v tvár, že tvoj oblak stojí nad nimi a že ideš pred nimi vodne v oblačnom stĺpe a vnoci v ohnivom stĺpe. Ak teda usmrtiš všetok tento ľud ako jedného muža, národy, ktoré počuli zvesť o tebe, budú hovoriť: Pretože Hospodin nevládal uviesť tento ľud do krajiny, ktorú im pod prisahou zaslúbil, preto ich pobil na púšti.

A teraz ťa prosím, nech je moc môjho Pána veľká, ako si hovoril, keď si povedal: Hospodin je zhovievavý a veľký v milosrdenstve, odpúšťa nepravosť a priestupok, ale vinníka nijako neponechá bez trestu; navštevuje nepravosť otcov na deťoch do tretieho a štvrtého pokolenia. Odpusť, prosím, nepravosť tohto ľudu podľa veľkosti svojho milosrdenstva, tak ako si tomuto ľudu odpúšťal od Egypta až doteraz. A Hospodin povedal: Odpustil som podľa tvojho slova. Ale akože žijem, celá zem bude naplnená slávou Hospodina. Pretože všetci tí mužovia, ktorí videli moju slávu a moje znamenia, ktoré som učinil v Egypte a na púšti, a už týchto desať ráz

ma pokúšali a neposlúchli môj hlas, istotne neuvidia krajinu, ktorú som pod prísahou zaslúbil ich otcovi; ani nikto z tých, ktorí ma popudzovali, ju neuvidí. Ale môj služobník Kaleb, pretože bol v ňom iný duch a cele ma nasledoval, toho privediem do krajiny, do ktorej vošiel, a jeho potomstvo ju zaujme. Numeri 14:11–24.